

RECENZJE

GRUZDEV, G.S. (RED.). 1974. CHIMIČESKAJA ZAŠČITA RASTENIJ.
KOLOS. MOSKVA. 376 PP. CENA 11.20 ZŁ

Książka składa się z części ogólnej (str. 9—103) i części szczegółowej (str. 104—366) i jest noowczesnym wykładem o metodach i środkach stosowanych w ochronie roślin do zwalczania chorób, szkodników i chwastów. Tytuł jest nieco mylący, gdyż w książce znajdujemy także informacje o biologicznych metodach ochrony roślin i stosowanych w ZSRR biopreparatach.

Po bardzo krótkim rozdziale 1 „Klasyfikacja chemicznych środków ochrony roślin” (str. 9—11) następuje rozdział 2 „Podstawy toksykologii rolniczej” (str. 11—59) w którym przedstawiono teoretyczne podstawy syntezy pestycydów i metody bezpiecznego ich stosowania. W licznych podrozdziałach omówiono zagadnienie toksyczności pestycydów, przenikanie ich do komórek żywych organizmów i działanie na procesy enzymatyczne, przemiany jakim ulegają pestycydy w organizmach żywych, odporność szkodników na pestycydy, wpływ pestycydów na biocenozy, chronioną roślinę oraz losy pestycydów w glebie.

Rozdział 3 „Fizyko-chemiczne i sanitarno-higieniczne podstawy stosowania pestycydów” (str. 59—103) dotyczy takich zagadnień jak formy użytkowe pestycydów, sposobów stosowania pestycydów, higienicznej klasyfikacji pestycydów, kontroli państwowej nad stosowaniem chemicznych pestycydów oraz metod ochrony zdrowia użytkowników, konsumentów i środowiska przed pozostałościami pestycydów.

Rozdział 4 „Środki do zwalczania szkodników roślin” (str. 104—211) stanowi szczegółowy przegląd owadobójczych preparatów stosowanych w Związku Radzieckim. Każdy preparat został scharakteryzowany pod kątem składnika czynnego, przemian w środowisku, trwałości i powstających pozostałości, form użytkowych itp. W odniesieniu do tak znanych i szeroko stosowanych preparatów jak HCH, DDT i inne zwrócono także uwagę na ich wpływ na rośliny, organizm owadów i zwierząt. Przy bardzo wielu insektycydach podano ich wzór sumaryczny i strukturalny oraz reakcje ich hydrolizy.

Rozdział 5 „Atraktanty, repelenty i cheomosterylizanty” (str. 211—217) omawia kilka przykładowych preparatów i związków należących do tych jeszcze rzadko stosowanych środków ochrony roślin.

Rozdział 6 „Fumiganty” (str. 217—229) dotyczy kilku preparatów stosowanych do gazowania pomieszczeń i produktów rolno-spożywczych.

Rozdział 7 „Fungicydy i bakteryocydy” (str. 229—277) zawiera informacje o biologicznych podstawach stosowania fungicydów a następnie charakterystykę wielu fungicydów według schematu omawianego wyżej przy insektycydach.

Rozdział 8 „Herbicydy” (str. 277—336) zawiera informacje o wielu herbicydach stosowanych w ZSRR.

Książkę kończy kilka krótkich rozdziałów.

Rozdział 9 dotyczy „Defoliantów i desykantów” (str. 336—344). Rozdział 10 „Kompleksowe stosowanie pestycydów” (str. 344—350) omawia zasady mieszania pestycy-

dów. Rozdział 11 „Biopreparaty” (str. 351—357) zawiera informacje o biopreparatach owadobójczych gryzoniobójczych a także zalecanych do zwalczanie chorób roślin.

Na uwagę zasługuje rozdział 12 „Strefowe stosowanie pestycydów” (str. 357—362) w którym omówiono zasady doboru pestycydów, znaczenie prognoz i rejestracji chorób i szkodników dla racjonalnego wykorzystania pestycydów oraz zasady rejonizacji zabiegów ochrony roślin.

Książkę kończy tabela tolerancji dla dużego wykazu pestycydów oraz krótki zestaw rosyjskiej literatury naukowej. Na podkreślenie zasługuje skorowidz nazw pestycydów ułatwiający korzystanie z książki.

Jerzy J. Lipa